

Wind Estate A/S

Att.: xxx xxxx

Via e-mail: xxx@windestate.com

Afgørelse om tilladelse efter miljøvurderingslovens § 25 til etablering af vindmølle anlæg ved Præstevej, 8832 Skals

Dato: xx. xxx 202x

Sagsnr.: 23/7703

Sagsbehandler: vpxxxx

Direkte tlf.: 87 87 xx xx

Direkte e-mail: xxxx@viborg.dk

Side 1 af 10

Wind Estate A/S har den 12.05.2023 sendt en ansøgning om etablering af et vindmølle anlæg ved Præstevej, 8832 Skals. Projektområdet kan ses på bilag 1.

På baggrund af ansøgningen er der udarbejdet et kommuneplantillæg og en lokalplan for vindmølle anlægget samt en fælles miljørapport, der omfatter miljøvurdering af planerne og en miljøkonsekvensvurdering af projektet – i det følgende benævnt miljørapporten.

Byrådet har den xx.xx.xx vedtaget lokalplan nr. 609 og kommuneplantillæg nr. 105 til Kommuneplan 2017-2029 for Viborg Kommune for opførelse af vindmølle anlæg ved Sundstrup samt godkendt miljørapport for det ansøgte projekt.

Lokalplan og kommuneplantillæg samt den samlede miljørapport er tilgængelige på kommunens hjemmeside www.viborg.dk/plan og på www.viborg.dk/indflydelse (vælg emnet miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)).

Afgørelse

Viborg Kommune meddeler hermed Wind Estate A/S tilladelse til etablering af vindmølle anlæg ved Præstevej, 8832 Skals samt etablering af kabelanlæg til nettilslutning af vindmøllerne ved højspændingsstationen ved Ejstrupvej 50, 8832 Skals, som beskrevet i lokalplan 609 og i miljøkonsekvensvurderingen af projektet.

Tilladelsen er meddelt i henhold til § 25 i Miljøvurderingsloven.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. §39 i Miljøvurderingsloven.

Tilladelsen efter Miljøvurderingsloven erstatter ikke andre tilladelser eller dispensationer, som er nødvendige for projektets realisering i henhold til anden lovgivning, herunder byggetilladelse.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

Anlægsarbejde

1. Inden anlægsarbejdet sættes i gang skal der gennemføres en arkæologisk forundersøgelse, og Viborg Museum skal kontaktes inden forundersøgelsen iværksættes.
2. Bortkørsel af overskudsjord, som ikke foregår via returtransporter, skal foregå:
  - på hverdage fra kl. 07.00-18.00, og
  - må ikke foregå på samme dage, hvor der tilkøres materiale, der skal anvendes i anlægsfasen eller ved opstilling af møllerne.
3. På dage, hvor bundplader til vindmøllernes fundament støbes, må der ikke transporteres andet materiale til projektområdet end det, der skal anvendes til bundpladen.
4. Olieholdige produkter og kemikalier skal opbevares og håndteres på følgende måde:
  - I et kar eller tilsvarende, der kan rumme 110% af den mængde, der skal opbevares,
  - På et underlag der er tæt overfor de konkrete materialer,
  - Eventuelt spild skal straks fjernes, og der skal forefindes absorberende materiale, som kan opsuge eventuelt spild. Det absorberende materiale skal efter brug bortskaffes som farligt affald.
5. For at dokumentere at afstandskravet til omkringliggende beboelse er overholdt, skal en landinspektør foretage opmåling af afstanden i forbindelse med opsætningen af vindmøllerne. Landinspektørens opmåling indsendes til Viborg Kommune inden vindmøllerne idriftsættes.

Underboringer

6. Ved etablering af kabelanlæg skal bygherre, senest 1 måned før hver enkelt underboring igangsættes, fremsende en redegørelse til Viborg Kommune om, hvilke produkter/additiver, der anvendes. Desuden skal der fremsendes en redegørelse for, at produkterne/additiverne er dokumenteret uskadelige for jord, grundvand og overfladevand jf. DHI-rapporten "Risikovurdering af boremudderprodukter, 16. august 2021" og DHI's supplerende risikovurdering "Sammendrag af risikovurdering af boremudderprodukter, 22. oktober 2021.
7. Bygherre skal sikre, at boremudder og øvrigt materiale i anlægsfasen ikke kommer i direkte kontakt med beskyttede naturområder. Start- og slutgruber for boremudder skal anlægges, så der ikke sker overløb til omgivelserne, heller ikke under nedbør. Bygherre skal kunne forevise dokumentation herfor til Viborg Kommune på forlangende.
8. Boremudder/forurenede jord skal bortskaffes til et godkendt modtageanlæg herunder være opført på Affaldsregistret. Dokumentation herfor skal opbevares i minimum 5 år og forevises på Viborg Kommune forlangende.
9. For at undgå påvirkning af bæk- og flodlampret gennem tildækning af arternes æg ved et eventuelt blow-out i forbindelse med underboringen af Simested Å, skal underboringen foretages uden for lampretternes gydetid fra marts til juli.

Jord, grundvand og drikkevandsinteresser

10. Ved etablering af kabelanlæg skal bygherre udarbejde en beredskabsplan for anlægsarbejdet, der indeholder beskrivelser og procedurer for tiltag, der skal iværksættes, for at stoppe og begrænse forureningens udbredelse i de forskellige naturtyper, vandområder og jordbundsforhold ved uheld. Beredskabsplanen skal fremsendes til Viborg Kommune på forlangende.
  - Bygherre skal udarbejde en procedure, der sikrer, at tilsynsførende, entreprenører og deres medarbejdere, er bekendt med beredskabsplanen for miljøuheld. Proceduren skal fremsendes til Viborg Kommune på forlangende.
11. Ved miljøuheld i anlægsfasen, for etablering af kabelanlæg, der potentielt enten direkte eller indirekte påvirker beskyttet natur og arter, samt målsatte vandforekomster, skal Viborg Kommune straks orienteres herom. Senest 5 hverdage efter uheldet (medmindre andet aftales), skal bygherre fremsende en redegørelse til Viborg Kommune om uheldet. Redegørelsen skal som minimum indeholde følgende oplysninger:
  - Uheldets art (hvad (produkt/indhold/omfang/mængder), hvordan og hvorfor er uheldet sket).
  - Tidslige udstrækning.
  - Vurdering af påvirkning på miljøet.
  - Hvad der er foretaget for at begrænse påvirkningen.
  - Hvad der er gjort for at bringe det påvirkede område tilbage til det oprindelige.
  - Hvad der er aftalt med miljøvagten. Hvordan det sikres, at et tilsvarende uheld ikke sker igen. Hvordan arbejdet kan fortsættes uden yderligere påvirkning af miljøet.
12. Ved etablering af vindmøllerne skal bygherre udarbejde en beredskabsplan for håndtering af eventuelt oliespild fra vindmøllerne. Beredskabsplanen skal godkendes af Viborg Kommune inden den første mølle sættes i drift.
13. Beredskabsplanen skal til hver en tid opdateres i forhold til eventuelle ændringer af driften af vindmøllerne mv.
14. Ved endeligt valg af vindmøller og inden opsætning af vindmøllerne skal bygherre redegøre for eventuelt indhold af PFAS-stoffer.

Skyggekast

15. Omkringliggende boliger må maksimalt udsættes for 10 timers skyggekast om året (beregnet som reel skyggetid med WindPro (Shadow) eller tilsvarende program).
16. Vindmøllerne skal have installeret teknik og software, der gør det muligt at stoppe møllerne og begrænse det reelle skyggekast til maksimalt 10 timer pr. år.
17. Der skal føres journal, der dokumenterer, at kravet om maksimalt 10 timers skyggekast overholdes. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år, og skal kunne fremvises ved tilsyn.

Støj

18. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse skal bygherre fremsende dokumentation for vindmøllernes støjudsendelse (kildestyrke) samt støjindstilling. Dokumentationen skal foreligge i form af en rapport over målinger af støjudsendelsen fra et eller flere eksemplarer af den valgte vindmølletype.
19. Ejeren af vindmøllerne skal for egen regning lade udføre støjmålinger, når vindmøllerne sættes i drift.

20. Dokumentation for målinger og beregninger, skal sendes til Viborg Kommune senest 9 måneder efter, at de fem møller er tilsluttet elnettet. Målingerne skal dokumentere, at støjgrænserne i gældende bekendtgørelse om støj fra vindmøller overholdes. Målingerne skal foretages som Miljømåling – ekstern støj jf. den til hver en tid gældende bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Målingerne skal foretages under repræsentative driftsforhold og skal udføres af et firma/laboratorium, der er akkrediteret hertil jf. Miljøstyrelsens liste over akkrediterede firmaer/personer.
21. Hvis målinger og beregninger viser, at vindmøllerne ikke overholder vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser, skal der foretages en tilstrækkelig støjdæmpning f.eks. reduceret drift svarende til, at støjgrænserne overholdes. Kan støjdæmpningen ikke gennemføres, skal driften af vindmøllerne indstilles.

Bilag IV-arter

22. Hvis det bliver nødvendigt at holde en kabelgravssektion åben om natten, skal der etableres midlertidigt paddehegn omkring den åbne kabelgrav i paddernes aktive periode fra marts til oktober. Herved forhindres vandrende padden i at falde ned i den åbne kabelgrav i løbet af anlægsfasen for kabelanlægget.
23. Ved etablering af kabeltraceets østlige alternativ, skal der opsættes midlertidigt paddehegn langs kabelgraven, hvis denne skal stå åben om natten på strækningen, hvor kablet føres forbi sø D (jf. figur 3), hvis der yngler bilag IV-padder (stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø eller strandtudse) i søen øst for det østlige kabeltrace og hvis anlægsarbejdet foregår i paddernes vandringsperiode.
24. Der skal gennemføres et vindmøllestop for flagermus så vindmøllerne stoppes fra solnedgang til solopgang på nætter med vindhastigheder under 8 m/s og temperaturer over 10 °C i nacellehøjde i perioden fra d. 15. juli til 15. oktober. Hvis efterfølgende flagermusundersøgelser kan dokumentere, at der ikke forekommer betydelige mængder flagermus nær vindmøllerne i plan- og projektområdet, kan møllestoppet fjernes igen, eller det kan justeres med hensyn til hvilke vindmøller, der skal være omfattet, og i hvilke perioder og ved hvilke vindretninger og temperaturer møllestoppet er relevant. Vilket sikrer dermed at vindmøllestoppet justeres til at følge de til enhver tid gældende retningslinjer mht. vejrforhold, tid og omfang.
25. Der skal føres journal f.eks. med udgangspunkt i en digital log, der dokumenterer vindmøllernes driftsstop i perioden 15. juli-15. oktober. Journalen skal opbevares for de seneste 5 år og kunne fremvises ved tilsyn.
26. Bygningerne på ejendommene Løgstørvej 59 og 66, skal undersøges for rastende og ynglende flagermus, inden de nedrives. Hvis der viser sig at yngle eller raste damflagermus i bygningerne på disse ejendomme, skal der anvendes udslusning af flagermus i samarbejde med Naturstyrelsens vildtkonsulenter. Udslusningen skal finde sted ved at nedtage bygningerne i små etaper på de tidspunkter, hvor flagermusene ikke er sårbare, i perioden fra sidst i august til først i september, når ungerne er blevet store nok til at flyve med ud, og flagermusene endnu ikke er gået i vinterdvale, samt i begyndelsen af maj, inden yngletiden, hvor alle dyr er aktive og flyvedygtige.

Ophør af vindmølledriften

27. Vindmøller der ikke længere er i drift, skal fjernes senest et år efter, at driften er ophørt. Fundamenter, ned til minimum 1 meters dybde, og andre støttestrukturer samt bebyggelse og adgangsveje skal i den forbindelse ligeledes fjernes. Dette gør sig

også gældende, hvis kun én mølle tages ud af drift, dog ikke for adgangsvejen, hvis den fortsat anvendes, som adgang til de øvrige møller.

28. Ved ophør af vindmølledriften skal arealerne reetableres til landbrugsformål eller natur.

Beskrivelse af projektet

Wind Estate A/S ønsker at etablere et vindmølle anlæg med tilhørende tekniske anlæg og ledningstracé, som skal levere strøm til elnettet.

Projektet omfatter etablering af fem vindmøller med tilhørende teknikbygninger og tekniske installationer, interne veje og arbejdsarealer, en intern transformerstation samt et ledningstracé til elnettet.

Vindmølle anlægget

Projektet muliggør opstilling af fem ens vindmøller med en totalhøjde på 185 meter med tilhørende adgangsveje og teknikbygninger i overensstemmelse med lokalplan nr. 609 for vindmøller øst for Sundstrup. Vindmøllerne opstilles med en afstand på ca. 370 meter, se figur 1.

Miljøvurderingen tager udgangspunkt i, at der opstilles en mølletype fra Vestas med en navhøjde på 104 meter over terræn og en rotordiameter på 162 meter.

Figur 1. Afgrænsning af lokalplan og kommuneplantillæg, adgangsveje og møllernes placering og nummer. Pink flade viser hvor stepup- transformeren kan placeres inden for plan- og projektområdet.

Vindmøllerne monteres med lysafmærkning af hensyn til flytrafikken. I henhold til de gældende regler for vindmøller med en totalhøjde over 150 meter får tre af de fem vindmøller monteret toppunktsafmærkning med mellemintensivt rødt, blinkende lys om natten (2.000 candela) og mellemintensivt hvidt, blinkende lys om dagen (20.000 candela). Der monteres desuden 3 lavintensive, faste, røde lys (32 candela) midt på de tre vindmøllers mølletårne mellem toppunktsmærkingen på nacellen og jorden. To af de fem vindmøller afmærkes kun med lavintensivt fast rødt lys (10 candela) på nacellen.

Til hver mølle etableres et permanent, kørefast areal på ca. 3.000 m². Arealet, der svarer til arbejdsområdet for en større kran, fastholdes som kørefast areal indtil vindmøllerne skrottes efter ca. 30 år. Desuden vil der midlertidigt være brug for et arbejdsareal omkring hver vindmølle under anlægsfasen på ca. 60 x 120 meter. Den del af det midlertidige arbejdsareal, som ikke indgår i den permanente kranplads, kan fjernes efter anlægsfasen. Arealet kan reetableres til landbrugsjord eller beplantes svarende til arealets tilstand før byggeriet.

Adgangsvejene til vindmøllerne anlægges i en bredde på 9 meter vej til hver vindmølle. Vejene kan anlægges med en overflade af stabilgrus og en bund af sten og andet godkendt

materiale. Vejene vil efterfølgende fortsat kunne anvendes som tilkørselsveje til området i forbindelse med den landbrugsmæssige drift af arealerne. Der etableres i alt ca. 1.800 meter ny veje til adgang og service af møllerne.

Ved sving sikres svingarealer, og ved kranpladserne sikres bakke- og vendemuligheder, så de store transportere kan manøvrere i området. Der kan lægges køreplader i svingene og på dele af markarealerne som midlertidige løsninger, som nemt kan fjernes igen.

Adgang fra offentlig vej til projektområdet foregår hhv. direkte fra Løgstørvej eller via Præstevej. Adgang via Præstevej sker hhv. fra nord via Skivevej, eller fra syd fra Løgstørvej via Nordholtvej.

Herudover udlægges areal til maksimum 4 teknik- og kabelskure til betjening af mølleområdet med et samlet areal på i alt 80 m². Skurene placeres i forbindelse med møllerne.

I den østlige del af plan- og projektområdet etableres en stepup-transformer, som skal samle strømmen fra de fem vindmøller inden strømmen sendes videre til transmissionsnettet. Stepup-transformeren placeres inden for et byggefelt på 2.500 m² og bag ved eksisterende afskærmende beplantning.

Stepup-transformeren består af et transformatorhus på ca. 150 m² og tilhørende udendørs tekniske konstruktioner med master med en maksimal højde på 8,5 meter. Desuden opstilles lynafledere på maksimalt 12 meter.

Kabelanlægget

Projektet omfatter at møllerne skal nettilsluttes ved Ejstrupvej 50, 8832 Skals, som ligger ca. 6.900 meter fra nærmeste mølle.

Figur 2: Kortet viser med sort prikket linje ses det sandsynlige trace for et nedgravet eksportkabel indenfor en 600 meter bred undersøgelseskorridor. Kablets sydlige strækning indeholder en mulighed for at kablet enten går igennem Skals eller nord for Skals. Afgrænsning af plan- og projektområdet der er vist med hvid linje. Indenfor projektafgrænsningen ses, med orange vindmøllesymboler, de fem vindmølleplaceringer.

Nettilslutningen vil ske ved etablering af et nedgravet kabelanlæg mellem transformeranlægget ved Skals og en ny step-up-transformer der etableres umiddelbart øst for de fem vindmøller.

Det er på ansøgningstidspunktet ikke muligt at fastlægge det endelige kabeltrace, der er derfor udarbejdet 2 forskellige forløb for kablets sydlige strækning, hvor kablet enten går igennem Skals eller nord for Skals. Se figur 3. Hvilket af de 2 mulige forløb der bliver det endelige forløb, vil blive fastlagt, når nettilslutningspunktet anvises på baggrund af et

vedtaget plangrundlag for vindmøllerne og en udstedt §25-tilladelse til det samlede projekt.

Begrundelse for afgørelsen

Afgørelse om, at projektet kan tillades, er truffet på baggrund af den samlede miljørapports vurderinger. Det vurderes i miljørapporten, at det ansøgte vindmølleanlæg kan etableres og drives uden væsentlige negative påvirkninger af miljøet, hvis vindmølleanlægget etableres, indrettes og drives i overensstemmelse med indholdet i miljørapporten, bestemmelserne i lokalplan nr. 609 og kommuneplantillæg nr. 105 samt vilkårene for denne tilladelse.

Kommunen lægger i sin vurdering vægt på, at der ikke vil være en væsentlig miljøpåvirkning af lokalområdet i anlægs- og driftsperioden, da støj, reflekser og skyggekast i en længere periode kan være sundhedsskadelig.

Kommunen lægger yderligere vægt på, at der er taget nødvendigt hensyn til områdets fuglearter, flagermus' yngle-, flyve- og dvaleperioder, §3 udpegede arealer samt til bilag IV arter i forbindelse med krydsning af habitatområdet.

Kommunen lægger desuden i sin vurdering vægt på, at der er redegjort for anlæggets visuelle påvirkninger af landskaber, by- og landområder samt for trafikale forhold i anlægsfasen.

Denne tilladelse har primært fokus på at sikre, at anlæggets drift vil bidrage til produktionen af vedvarende energi og dermed have en væsentlig positiv påvirkning af den grønne omstilling i Viborg Kommune.

Miljøvurderingsprocessen

Klima- og Miljøudvalget i Viborg Kommune besluttede 14.3.2023 at igangsætte planlægningen for det ansøgte vindmølleanlæg, herunder miljøvurderingen af planerne og det ansøgte projekt.

Viborg Kommune har afgivet udtalelse om afgrænsning af miljørapportens omfang og indhold på baggrund af en høring af berørte myndigheder og offentligheden gennemført i perioden den 23.3.2023 til 27.4.2023.

Byrådet i Viborg Kommune besluttede 28.6.2023 at igangsætte fornyet idéfase for et ændret projekt på baggrund af ønske fra Wind Estate om ændring af projekt.

Ansøger har fremlagt en miljørapport for det ansøgte projekt, som Viborg Kommune har gennemgået. Viborg Kommune vurderer, at miljørapporten er fyldestgørende og dermed kan danne grundlag for denne tilladelse efter miljøvurderingsloven.

Miljørapporten og udkast til tilladelse har været i offentlig høring i perioden fra xx.xx.xx til xx.xx.xx. Der er indkommet XX høringssvar, som omhandler YY.

Grundlag for tilladelsen

Afgørelsen er truffet på baggrund af:

- Ansøgning om etablering af et vindmølleanlæg ved Sundstrup
- Miljørapport om et vindmølleanlæg ved Sundstrup
- Kommuneplantillæg nr. 105 og lokalplan nr. 609
- Høringssvar og resultatet af den gennemførte høring af miljørapporten

Offentliggørelse

Afgørelsen vil blive offentliggjort den **xx.xx.xx** på www.viborg.dk/planalias (planhøring) og på www.viborg.dk/xxx (vvm-høring).

Klagemulighed

I henhold til miljøvurderingslovens § 49 kan afgørelser truffet i henhold til § 25 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet til fuld prøvelse. Det betyder, at der kan klages både over retlige og skønsmæssige spørgsmål. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der repræsenterer mindst 100 medlemmer og har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelse som hovedformål.

Hvis du ønsker at klage, skal du indsende din klage via Klageportalen, som du finder et link til på www.naevneneshus.dk. Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling, klagegebyr, opsættende virkning mm. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen.

Søgsmål

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsens modtagelse.

Eventuelle spørgsmål til afgørelsen kan rettes til 87 87 86 31 eller via e-mail: plan@viborg.dk.

Med venlig hilsen

Britta Pørksen
Planchef